

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Ignatii Loiolae, Qui religionem Clericorum Societatis Iesv instituit

Ribadeneyra, Pedro de
Coloniæ Agrippinæ, 1602

De charitate illius. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45323

CAPVT II.

EX ijs quæ hætenus diximus, facile elucet, quibus diuini amoris facibus arderet Ignatius: quo erga proximos fraternæ dilectionis igne esset inflammatus. Vbique enim suæ charitatis argumēta, & cælestis incendij certa vestigia relinquebat: Cū eius omnia consilia, studia, labores in Dei gloriā, & hominum salutem referrentur, & in eo vno consumerentur, vt vitia radicatus è Christiana Republica reuelerentur, virtutes infererentur, conseruarentur, augerētur. Sed hoc ijs exemplis fiet magis perspicuū, quæ hic apponam.

Lutetiæ, cū quidam pellicis amore nefario teneretur, neque ab illo Ignatius hominem posset vlla omnino ratione diuellere, aliquando rescieuit, illum extra oppidum iturum, eò fortasse, vbi turpes eius deliciae erāt. Ignatius igitur in lacum frigi dissimum, vique transiturus erat, adiacentem sese cōiicit: corporeq; gelidis aquis immerso, capite tantū extans, ad illum iam appropinquantē, Perge, inquit, miser, per-

perge ad tuas foetidissimas voluptates:
impendentē capiti tuo ruinā nō vides?
instantem pestē non perhorrescis? Hic
ego pro te tādiu me macerabo, donec
iustissimum Dei furorem in te paratū
auertam. Exterritus homo, & hoc tam
insigni charitatis exemplo perculsus,
resistit, pedem refert, familiaritatē il-
lam scelere copulatā statim discindit.

Dicebat se, si quid ad animarum sa-
lutem pertineret, paratissimum esse,
nudis pedibus, cornibusque onustum
per plateas incedere: nullum denique
recusare habitū, aut ridiculum ac pro-
brosū vestimenti genus, quod esse
vtile hominibus posset: quod re ipsa
comprobauit, si quando sese occasio
obtulit.

Aetate iam affecta nominatim roga-
tus, ut moribūdum hominem iuaret,
tametsi corpore erat morbis fracto,
peneque consumpto, essentque per-
multi, qui labore illū leuare possent:
tamen operam suam ei, qui peteret, ne-
gandam non existimauit. Ergo totam
noctem homini adfuit, in extrema illa
pugna, & ancipiti cōtentione dimicāti.
Religiose, sãctēq; morē illū retinuit, ut
nulli malū p̄ malo redderet, sed vince-
ret in bono malū, & malefacta benefa-
ctis

ctis non tantum exæquaret, sed etiam
obrueret. Qua de causa cum sapius ap-
petitus esset à multis, & ad iustam indi-
gnationem prouocatus: ne minimam
quidem commoti animi significatio-
nem dedit: neque eos à quibus graui-
ter est lacessitus, vel leuiter, cum facile
posset, est vltus: quod quidem ijs ex-
emplis quæ mox subiiciam, planum
fiet.

Romæ anno 1546. Religiosus qui-
dā eruditus, ex amico inimicus factus,
inuidia existimulante, grauiter in Igna-
tium exarsit: qui etiam iactare cœpit,
omnes nostræ Societatis homines, qui
in Hispania esset, à Perpinniano Hispa-
lim vsq; igni se traditurum: idq; Igna-
tio, qui suis verbis renuntiaret, misit.
Cui Ignatius per eundem, scripto ita
respondit: Tu quidem quotquot no-
stri in Hispania sunt, cremandos te cu-
raturum dicis: ego verò id dico, & o-
pto, vt & tu charitate flagres, & amici-
tui, ac necessarij, non solum qui in Hi-
spania, sed qui in vniuerso orbe terra-
rum sunt, Spiritus sancti igne inflam-
mentur, & ardeant: vt perfectionis cul-
men adepti, diuinam gloriam augeat
magis, & illustrent. Quod si quid, con-
tra me (bone Pater) habes, Iudices Ro-
ma

max sunt, Gubernator & Vicarius, qui nunc, summi Pontificis imperio, res nostras cognoscunt, vt sententiam de illis ferant: ad illos referas, quæso, antequam sententiam pronuncient, vt ego, si quid debeo, solus exoluã, & corpore meo poti⁹ satisfaciam (quod mihi quidem erit iucundissimum) quàm alij, qui in Hispania sunt, nulla sua culpa, poenas indebitas pendant. Romæ apud S. Mariã de Strata, 10. Augusti 1546

Lutetiæ contubernalē Ignatij quem *Lib. 2. c. 1.*

dã fuisse diximus, qui cõmissa sibi pecunia Ignatiũ defraudauit, & in eas angustias hominem coniecit, vt magno studiorum suorũ incõmodo, quotidie mendicare cogeretur. Huic igitur pecuniæ fraudatori gratiam hunc in modum Ignatius retulit. In Hispaniam ille Lutetia decedens, dum opportunam Rhotomagi nauigationem expectat, in morbũ periculotum incidit, qui vsque adeò mitem Ignatiũ, ac singulari præditum charitate esse intelligebat, vt ad illũ de sua aduersa valetudine amicè scriberet: & quasi esset beneficio à se aliquo affectas, opẽ ab illo sibi auxiliumq; postularer. Oblatã occasionẽ Ignatij charitas auide arripuit, vt libe-

A a

ter se

2. Cor. 12.

Rom. 12.

ter se impenderet, ac superimpenderetur ipse, pro anima illius, & carbones ignis non quidem vindictę, sed diuine caritatis in caput eius congereret. Rhotomagum quærendi iuuandique hominis causa confestim ire statuit, & magna spiritus alacritate, ac robore animi, tridui iter, nudis pedibus, atque ita ieiunus percurrit, vt ne aquam quidem gustaret. Porro in hac Ignatii de liberatione, & Rhotomagensi profectioe, eximia quædã acciderunt. Quorum aliqua, breuitatis studio in priorum editione prætermissa, nunc exponam. Primum illud: deliberanti Ignatio profectioe, & eum in modum quę diximus, Rhotomagum abire statuenti, magnus repente metus, magnaque est iniecta religio, quasi hoc esset tentare Deum. Sed cum in templo Diui Dominici feruentius orasset, Deumque esset precatus, vt vias suas dirigeret, timore illo atque anxietate liberatus est: & nouo diuini spiritus robore, mirum in modum animatus. Alterum est, quod eo ipso, quo profectus est die, cum è lecto surgeret, & se in viam dare vellet, tanto subito horrore correptus est, vt neque satis pedibus consistere, neque vestimenta induere possit.

posse videretur: sed hanc percussis ani-
mi trepidationem diuina virtute vi-
cit, & ante lucem ex vrbe Parisiensi e-
gressus est: sic tamen vt tres ipsas leu-
cas ad oppidum Argentueil vsque tam
lentè atque grauatè conficeret, ac si
pedes haberet plumbeos. Sed hæc ten-
tatio, & totius corporis gratuitas cate-
nus durauit, quoad superato quodam
collis iugo, & aspero adscensu, in pla-
num atque spatiosum campum tandè
euaſit. Vbi mirificè à Domino re-
creatus est, & tanta, tamque noua &
subita luce perfusus, & spiritus ardore
incensus, vt omni prorsus molestia,
corporisque grauitate depulsa, quasi
ceruus quidam, per latam illam plani-
ciem sic curreret, vt volare magis quàm
ambulare; magis rapi, quam se moue-
re videretur. Deūq; suauissimè alloque-
batur, & tã validis clamoribus, ex vul-
nerato amore corde, interpellabat, vt
satis liqueret, Deū ipsum, à quo ita tra-
ctabatur, illius perfectionis Ignatio
fuisse autorem. Et quamuis dæmon
impedire voluit hanc perfectionem,
& vano metu discutere; Deus tamen
& Ignatium ad repugnandum illius
conatibus virtute sua communiuit,
& victoriæ præmijs etiam in hac

vita benignissimè affectit. Rhotomagi debilitatum hominem offendit, iacētem erigit, confirmatumque iam, ad primos illos suos socios in Hispaniam cum literis cōmēdatitijs mittit, infidelitatem suam detestantem, admiratē Ignatij charitatem, gratias Deo agentem, quòd in terris is vir esset, sibi que cum ostendisset, qui beneficijs maleficia vlcisceretur, officio cum offensa certaret.

Lutetiæ item Parisiorum, quidam vsque ad eò in Ignatium concitatus, vt scilas iam ad eum occidendum ascenderet, vocem audit dicentem sibi: Infelix, quid facis? qua voce perterritus, à proposito destitit. Hic autem excusator eius accusationis postea fuit, que contra Ignatium, eiusque socios Romæ primum constata est. Què vt beneficijs vinceret, ipsis Societatis inimicis deprecantibus, in Societatem admisit. Neque tamen in sancto proposito ille diu permansit. Quoniã adulterinæ plantationes, non dabunt radices altas, nec stabile firmamētum collocabunt.

Quominus est mirādum, ita in suos fuisse beneuolum, qui alienorum etiã fuerit amantissimus. Nam cum frater qui.

Sap. 4.

quidam grauissimè agitatus, tentationi inconstantia succubisset, & Deum fontem aquæ viæ relinquere, & ad cisternas dissipatas quæ continere non valent aquam, redire omnino statuisset, neq; huius mortiferi vulneris causas aperire vellet: Ignatius peccatum aliquod in sæculo admissum causam arbitratus, quod explicare frater verecundia prohiberetur, ipsū conuenit, & vitam suam, quam degisset in vanitate sensus sui, familiarissimè exposuit, ut illum sui minus puderet, & de Deo sentire in bonitate disceret. Est enim

*Iere. 2.**Sap. 1.**Eccl. 4.*

confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam. Alias item, cum ex primis nouem socijs molestissima tentatione quidam, periculosissimaq; laboraret, & eò res esset adducta, ut non multum ab extrema pernicie abesse videretur; tres integros dies nihil omnino gustans, lacrymisque Deum pro illo assiduè orans, hominem in Societate seruauit. Acerbior item extitit alius quidam Pater, impetu quodam animi abreptus in Ignatium, ac contumacior: pro quo in Missa orans Ignatius instantius, & magnam vim lacrymarum profundens, clamabat ad Dominū: Ignosce Domi-

ne: parce Domine: Cui Dominus: Sine me, ego enim pro te vindictam sumā ego (ni resipiscat) vltor existam. Accidit autem postea, vt ille Pater in templo quodam, Sanctorum reliquias aliquando venerabūdus intueretur: & inter beatissima ossa, quasi hominis aspectum videret, truci vultu flagellū intētantis, nisi Ignatio paruisset. Quod ille ipse Ignatio, Ignatius mihi narrauit. Eo viso, quanquam homo tumorem compressit, animosque submitit, multis tamen postea, magnisque molestis affectus est, vt verissimum fuisse constaret, quod Ignatio fuerat à Deo significatum.

Ex multis virtutibus quæ in vita illius eminent, iucundissima fuit acceptorum beneficiorum memoria, atque remuneratio. Fuit enim non in Deum tantum, sed etiam in homines propter Deum re ipsa animoque gratissimus. Nam cū Societatis per vniuersum orbem terrarum propagatæ vnum sit corpus, coagmentatum ex diuersis mēbris, & diuina charitate conglutinatum, cuius corporis ipse caput erat, quidquid beneficii in singula eius corporis membra vbius gentium conferebatur, id totum ad vniuersum corpus

corpus pertinere iudicabat, suiq; muneris esse ducebat, id pro sua virili remunerari, & parē, quoad posset, gratiā referre: præsertim nascentis Societatis initio, quādo neq; tā nota erat hominib. neq; tā probata quā nūc est, nec ex suis in nostros beneficijs, vllā remunerationē, nisi à Deo sperare homines poterāt. Multa sunt, eaq; præclara, quæ à me afferri possunt ad virtutem hanc Ignatij declarandā, & grati animi pietatē: sed ea pro meo instituto summam attingam. In omnes de Societate benemeritos singulare eius erat studium ac beneuolētia, in maiores maior. Quos nostrorum orationibus vbiq; esse voluit quā commendatissimos: de felici nostrarum rerum successu singularim faciebat certiores: inuitabat, inuisebat, consilio, opera, reque iuuabat per se & suos. Denique multa sciebat, sibi alioquin insuauia, atq; etiam molesta, eam vnam ob causam, vt illis gratificaretur. Et quamuis plura præstaret, quam acciperet, & beneficia accepta gratissima vicissitudine exæquaret beneficijs, atque interdū etiam vinceret, tamen datorum immemor, memor acceptorū, in rependenda gratia nunquam satis sibi fecisse videbatur.

debatur.

Vt pacem cum omnibus charitatē
 q̄; conseruaret, à litibus quantū licuit,
 & plus etiam fortasse quàm per alios
 licuit, atq; ab omni cōtentione foreſi
 maximè abhorruit: multa multis de
 iure ſuo concedebat, immò verò in-
 iuriam ſap̄ è accipiebat, fraudemq̄
 patiebatur, ne litigare cogeret. Di-
 cebat enim, non ſolū hoc liberale ef-
 ſe, & Chriſtiano homine dignum, ve-
 tum etiam fructuoſum: quòd rerum
 temporalium iacturā, ſi quam pro eius
 amore feceris, ſoleat Dominus abun-
 danter compenſare. Itaque cū refe-
 ctorium Romanæ domus eſſet obſcu-
 rum, neque vicinus in medio commu-
 niq̄; pariete fenestram ſine villo ſuo
 detrimento aperiri pateretur, quan-
 quam ius noſtrum erat perſpicuū, ne
 tamen Ignatius iudicio contenderet,
 ac in ipſo Societatis naſcētis initio li-
 tigioſus videretur, cæco potius ac per-
 obſcuro triclinio octo aut eo amplius
 annos vſus eſt, nullumq; verbum cum
 homine cōmutauit, donec empta ea
 illius domo, quæ cœnaculo luminibus
 officiebat, impedimentum ſublaturum
 eſt.

D E